

Ḥariet Na Po Ki

Compiled by Watson Goodman

Kana ti tugwörö

ŊARIET NA PO KI

“ŊARIET NA PO KI,” a maŋesi ti wuröt loke ka'de ka'de ti Bibilia. Nan yubö adi tokoresi nabut ti wuröt loke a Bibilia.

Kulyet lo ŋun po ki, ko diri ŋaŋarakindya töilyet lo mamagora ko lo moka kure i kepodu na torigwo. Ko ŋuto a löpugö töili a köyi toron a luŋundi Matat Yesu Kristo i gwolonŋ kanyit i töili, a yubi Matat Yesu Kristo ko töili lonyit liŋ a kalwökönit lonyit, a Matat mo kwekindi mugun ko lepeŋ a tikindye nye lyönön ko taliŋ nanyit ko ŋilo kayupönit i töili. Nan denun kine kulya i 1937 a nan gwe ko lyönön ko tojulin duma ko Matat suluja i nu diŋit. Nan mo'yu ta i wukindya na 'börik ko lepeŋ a kalwökönit ko a Matat soŋinana, ko do a ko nyuŋ kondya sona.

–Watson Goodman (1920 - 2002)

NYARET NA NJUN

1

Ama Njun a kwekin yi adi nye nyanyar yi parik, kogwon i dijit nagon yi nyuŋ gwon a katoronyak nu, a Kristo inge twan kogwon kulya kaŋ. –Roma 5:8

Nyena a dijit na rorwe lo Pasaka gwe a ko nyuŋ po. A Yesu inge den adi dijit nanyit aje jo anyen nye wuwuddye i na kak i tu ko Monye yu. Lepeŋ nyanyar ntu kanyit lo gwon kak ni kulo, a nye nyarji se parik tojo ko 'dutet. –Yoane 13:1

Na po ko Yesu Kristo, katokoronit lo yiyiniki a gwak, logon a nien a togeleŋ i twan, ko a duma lo moran ti kak lo. Ti bulet gwe ko lepeŋ

logon nyanyar yi lo, logon a lakunya yi kaŋo i toronjin kaŋ ko rima kanyit lo. –Kweyatti 1:5

Kogwon Njun nyanyar ntu ti na kak parik, nyena a nye tindi Njuro lonyit pilili anyen ntu liŋ logon a yubbö lepeŋ kilo böŋö gwon ti twatwa, ama anyen gwon ko ru na yeŋ nyin. –Yoane 3:16

Köju 'beron nan MATAT a pukökin ko lepeŋat, kulya adi, Nan aje nyar ta ko nyaret nagon ti 'duddyö kwöŋ, nyenagon a nan inge pikun ta köyö ni ko nyarju nagon ti 'baka kwöŋ. –Yeremia 31:3

Kulya ti kerri likanŋ lo Njun 'diri a nagululök parik adi, Lepeŋ a kweya a nuto, a Mulökötyo Loke inŋe kweja lepeŋ a lo rigwo, a malaikajin inŋe met lepeŋ, a kulya kanyit tokuöjine i jurön kiden, a inŋe yupö i kak 'bukuluŋ, a lepeŋ 'depa-jine ki i bula. —1 Timoteo 3:16

I suluki na ŋo liŋ, Kulyaet 'beron gwon kata, a Kulyaet lo gwe ko Njun i pirit na geleŋ, a Kulyaet lo gwe a Njun. A Kulyaet lo worani a nuto, a mönundye kayanŋ kiden. —Yoane 1:1, 14

Kine ŋo liŋ a pokin anyen kulya na jam Matat ko nebi i kutuk köju kunu ködyö kokona, adi, Mete, 'di-

et mo gwon ko pele a mo ta'duundye nuro lulalet, a se mo gwije lepeŋ a Imanuele (Imanuele nyönyökö adi, Njun gwon ko yi).

—Matayo 1:22, 23

A Yesu pije lepeŋ adi, Nan aje jonga diŋit a najo ko ta, ama Pilipo do nyuŋ a ko den nan? Njuto logon a met nan lo aje met Baba. Nyena nyo do kulya adi, Kweki yi Munyi? Do a ko yup le adi nan gwon ko Baba i mugun a Baba gwe köyö i mugun? Kulyaesi logon nan aje jamakin ta kilo ti po köyö; ama Baba lo gwon köyö i mugun lo lepeŋ lo kondya kitajin kanyit.

—Yoane 14:9, 10

YESU ņURO LO ņUN

3

Ko ņuto logon tuggö adi Yesu a ņuro lo ņun, ņun gwolon kanyit i mugun a nye gwolone ko ņun i mugun.

–1 Yoane 4:15

A malaikatat waddi lepeņ adi, Mulökötyo Loke mo pokin konut, a riņit na Katoņanit lo ki liņ mo mugge do, nyenagon ko ņina kwe lupudi logon mo yuyuwwe lo mo luņuni a loke, a ņuro lo ņun.

–Luka 1:35

A ņuto lo waddi adi, Duma lio, lepeņ a ņa anyen nan böņö yubbö lepeņ? A Yesu waddi lepeņ adi, Do aje met lepeņ; nye ņilo lo jambu ko do soņinana lo.

–Yoane 9:36, 37

Kogwon lupudi a yuwweki yi, a ņuro lo 'dokarikin yi; a tumatyan mo gwe kanyit i kido, a karin kanyit mo luņuni a Kajujuwanit katusörönit, a ņun Kabulönit, a Monye lo yeņ nyin, a Mor lo taliņ.

–Yisaya 9:6

A nagon nye nyuw jajambu nu, a 'diko na kokobbu mugge lepeņat, a gworo lo kuu i ņina 'diko adi, ņilo a pilili lio lo ņuro lo nyanyara, logon nan a lyöņgi parik lo; yinge ta kulya kanyit.

–Matayo 17:5

Kogwon ņun ko ru nanyit 'bukuluņ gwolon ko Kristo i mugun.

–Kolosai 2:9

4 YESU TUKURUKINDYÖ YI KO NYE A ņA

A Yesu jamakindye lepeŋat adi, Ta a ti na kak, ama nan a lo ki. Ta a ŋutu ti na kak, ama nan 'bayin a lo na kak. A Yesu waddi lepeŋat adi, 'Diri 'diri nan takindya ta adi, I ŋerot nagon Abarayama a ko yu-ŋwe nu, a nan gwe kata.

-Yoane 8:23, 58

Na gwondi nan i na kak na, nan a parara na ŋutu ti na kak.

-Yoane 9:5

A Yesu kulyani ko lepeŋ adi, Nan logon a ŋiet ko a ru. Ijuto logon a yubbö nan lo mo gwon jörun ma-'di ko nye a twan. -Yoane 11:25

A ŋuto na kulyani ko lepeŋ adi, Nan deden adi Masia mo popo.

(Masia luŋu a Kristo.) Ko lepeŋ a po, a nye mo takindye yi ŋo liŋ. A Yesu waddi adi, Nan lo jambu ko do soŋinana lo, nan nyelo.

-Yoane 4:25, 26

Nyena a Yesu köti jamakindye lepeŋat adi, 'Diri 'diri nan takindya ta adi, Nan a kötumit na yidin.

-Yoane 10:7

Ta luŋu nan a Katodinönit ko a Matat, nyena ŋo na jam ta kine a gwak kogwon nan a nye.

-Yoane 13:13

A Yesu waddi lepeŋ adi, Nan logon a kiko, ko a to 'diri, ko a ru. Ijuto 'bayin lo tu ko Baba yu ake ko nye tiri köyö. -Yoane 14:6

A nye 'dumundye ambatajin mukanat se ko somot murek kune, a nye dirje ki, a 'boroji 'boroja, a nye pipindy ambatajin kune, a tindi ηutu kanyit kajujumuk, a kajujumuk tindi ηutu kulo. A ηutu liη nyesi nyesu a iηge yimönö. A lepeηat iηge 'du'dumun kupöjin puök wot murek ti ambatajin na pipinya nagon a ko nyei. A ηutu lyan logon a nyesu kulo gwe gwošo alipan mukanat, wat ηutu wate se ko ηwajik. —Matayo 14:19b-21

A Simona waddi adi, Katodinönit, yi a kita i tukwaje liη a yi gwe a ko mogga nene ηo, ama kogwon do aje kulya, nan de gugubara ku'yi-

lan. A nagon se aje kondya sona nu, a se iηge munyun somot jore parik, a ku'yilan kase suluje gigi-nyija. —Luka 5:5, 6

Mete, a ηutu murek logon a mo-'dokeno gwe i si'da i merete lo kiko, a na yinēge se adi ηilu a Yesu lo lwönöddu nu, a se woηoro ki adi, Do ηuro lo Dawidi, wone konyen ko yi! A Yesu... a piēge adi, Ta 'dek ti nan konaki ta nyo? A se waddi lepeη adi, Pon duma, böηö ηane konyen kaη. A Yesu wone konyen ko lepeηat, a 'bo'yi konyen kase, a 'de'de se bulöni bulö meddya, a moraddi ko lepeη.

—Matayo 20:30, 32b-34

6 YESU KRISTO A KAGWIYANIT KO A MATAT

Kogwon Ŋun a gweja ŋo liŋ kogwon tomirian na ŋilo Ŋuro, kode se a ŋo ti ki kode a ti kak ni, kode se a ŋo nagon memeta kode nagon ti meta kune, kode a si'daesi ti kimak, kode a todumalan, kode a tumatyanjin, kode a kidoni saresi; iŋkoi, Ŋun a gweja ŋo liŋ kogwon tomirian na ŋilo Ŋuro ko a kanyit.

–Kolosai 1:16

Anyen ŋutu liŋ tukun kaŋo adi, Yesu Kristo a Matat, anyen Ŋun Monye bubula.

–Pilipoi 2:11

Ŋun... Ama i kulo perok ti 'dutet nye aje jambu ko yi ko Ŋuro lonyit i mugun. Ŋun a gweja kak kogwon tomirian na ŋilo Ŋuro, a tindi

lepeŋ kak 'bukuluŋ a lomore nanyit.

–Ebere 1:1a, 2

Nyenagon ti ŋutu liŋ ti kötumit na Yisaraele dene den 'bura adi, ŋilo Yesu logon ta a 'bikikin i ködini na görö lo Ŋun aje kon lepeŋ a Matat ko a Masia.

–Konesi 2:36

Ŋina a kwe nagon Kristo a twan a iŋge ŋien i twan, anyen nye böŋö gwon a Matat lo ŋutu lo twatwa ko lo gwon jörun kilo.

–Roma 14:9

Ŋun logon a luŋundya ta i tojulin ko Ŋuro lonyit Yesu Kristo Matat likan lo, lepeŋ a Ŋun lo yiyiniki i kondya na ŋo nagon nye a jambu adi nye kokon kune.

–1 Korinto 1:9

YESU KRISTO A KA'DUÑÖNIT LO PUTESI TI LIÑ 7

Ama do ñilo ñuto, ko nyo nagon do 'duñgö kulya ti luñösur lo yubbö lo arabat? Kode do ñilo ñuto, ko nyo nagon do laundya luñösur lo yubbö lo? Kogwon yi liñ mo gwo-gwo'dan ko Ñun i komoñ i 'duñöki na putesi kañ. —Roma 14:10

Nan sarju do i komoñ na Ñun ko na Kristo Yesu logon mo 'duñgö putesi ti ñutu liñ lo gwon jörun se ko logon a twatwa kulo; nan sarju do 'dindya pukun nanyit se ko tumatyan nanyit. —2 Timoteo 4:1

A na pondi nan Ñuro lo ñuto ko minyo lio se ko malaikajin liñ i pirit na geleñ ko nan nu, a nan

mo si'dakine köyö i si'daet na minyo. A ñutu liñ ti jurön mo momoreni köyö i komoñ, a nan mo ge'yi lepeñat liñ geleñ geleñ, gwoso na ge'yi kayukunit köbilu ko melon na. —Matayo 25:31, 32

Loñe Lo'but logon nan tokujö nye lo, tuggö adi kine kulya mo gwon sona i lor logon Ñun mo lilija lwönö ti töilyet ti ñutu ko Kristo Yesu i mugun lu. —Roma 2:16

A lepeñ inçe sarakin yi anyen tokukindyö kine kulya i ñutu, ko anyen tokurukindyö adi Ñun a wulun nye a ka'duñönit lo kulya ti ñutu lo gwon jörun se ko logon a twatwa kulo. —Konesi 10:42

Nan a kötumit; ko lele nuto lupö-ri köyö ni a lepeṅ mo lwököni lwökö, lepeṅ mo lulupö lukata ko tutu kaṅo a mo ryeji pirit nyeit.

–Yoane 10:9

A Yesu waddi lepeṅ adi, Nan lo-
gon a kiko, ko a to'diri, ko a ru.
Nuto 'bayin lo tu ko Baba yu ake
ko nye tiri köyö.

–Yoane 14:6

Njina a kwo nagon nan takindye
ta adi ta ködyö twatwa i toronjin
kasu; kogwon ko ta a ko yup adi
nan nye lo, a ta mo twatwane i to-
ronjin kasu.

–Yoane 8:24

Kogwon nuto liṅ a torondya, le-
peṅat a karakin kiden a gwe a ko

kek ṅo nakwekwelen nagon Njun
'de'deggi na. Lepeṅ a 'dogga nuto
'bak ropet ko 'busan nanyit na nya-
rju anyen se gwon a lo rigwo kan-
yit i komoṅ, kogwon daket nagon
Kristo Yesu a dakundye yi a yi gwe
a lui na.

–Roma 3:23, 24

Ko njina kwe lepeṅ köti bubulö
lwöggü asut nuto logon mijun nyo-
na ko Njun ni kulo kanyit i mugun,
kogwon lepeṅ yeyeṅon ṅupi i mo-
mo'yu na Njun kogwon kulya kase.

–Ebere 7:25

Lwökit 'bayin ko lele nuto kwöṅ,
kogwon kunie karin 'bayin i kak
ni nagon a tiki nuto anyen agu kö-
dyö lwöggü yi.

–Konesi 4:12

Ɔina a kita na Ɔun nagon ta gwon ko Kristo Yesu i mugun na. Ɔun a tindu Kristo i gwon a koƆon nikaƆ, nye a tindu yi gwon rigwo kanyit i komoƆ kogwon Kristo. Nye aje tindu yi i gwon a Ɔutu kanyit loke, ko aje lwöggu yi. Kine Ɔo liƆ Ɔun a kon ko Kristo i mugun.

–1 Korinto 1:30

Ko i tindu na Ɔun Monye tinate. Lepen a kondya yi a jukin i Ɔarundyana na Ɔo ti Ɔutu ti Ɔun na gwon i parara kune. Lepen a lwökundyö yi kaƆo i riƆit na mudwe, a toyüöddi yi i tumatyan na Ɔuro lonyit lo nyanyara lo. Ɔilo Ɔuro a yukuu-

ndyö yi kaƆo, kweja adi lepen a pitökindyö yi toronjin kaƆ.

–Kolosai 1:12-14

A kilo Ɔo iƆwan se ko temejik kulo yo'yi köli ludukötyo adi, Do a lo'but jujukin 'dumundya Ɔina waraga ko i Ɔandu na nya'dotesi kanyit, kogwon do köju a 'duƆö, a rima kunök iƆge gwörökindyö Ɔun Ɔutu ti kötumitön liƆ, ko ti kutusen liƆ, ko ti gweyajin liƆ se ko ti jurön liƆ.

–Kweyatti 5:9

Wöröni ta i nyarju, gwoso nagon Kristo aje nyarji yi na, a wukindye mugun nanyit ko Ɔun a 'dokat ko a rubaƆga lo mon palelen kogwon kulya kaƆ.

–Epeso 5:2

Soñinana rima kanyit aje tetenakin yi a lo rigwo ko Ñun i komoñ, nyena bia parik lepeñ mo lwölwök yi i woran na Ñun. —Roma 5:9

Rima ti Ñuro lonyit a dakundya yi, a yi inge pitöki i toronjin kañ. 'Busan nanyit na nyarju a duma parik ti bulö tema. —Epeso 1:7

Kogwon kine a rima kwe ti tomoret nagon tomorja Ñun ko ñutu kanyit, nagon mo 'bukwe kaño kogwon kulya ti ñutu jore i lalaju na toronjin. —Matayo 26:28

Kogwon ta deden adi ño na 'burön gwoso pödö kode dakap a ko dakundya ta i gwiliñit lo 'bak

'bulit logon ta a mirun ko mere-nyejin kasu, ama ta a dakwe ko rima ti Kristo nagon ko 'bulit a duma parik. Kine rima gwoso ti kiloloñ logon 'bak yuyuket kode mörikö. —1 Petero 1:18, 19

Ama ko yi wörö i parara gwoso na gwondi nye i parara na, a yi tojuline ko 'börik, a rima ti Yesu Ñuro lonyit lalaji yi i toronjin liñ. —1 Yoane 1:7

Ama 'bayin a kine ño ka'de, ama yi köti lyöñön ko Ñun kogwon kulya ti Matat likañ Yesu Kristo, logon soñinana aje tomorja yi ko Ñun lo. —Roma 5:11b

Ta aje lwökö kogwon yubbö na-su, ama na po ko Ñun ti gwon a na-su, ama lepeṅ lo 'dogga ta. Ñina lwökkit ti gwon a ropet na kita, an lele ṅuto pupurja mugun. –Epeso 2:8, 9

Nyenagon kogwon yi a tetenaki a lo rigwo ko Ñun i komoṅ kogwon yu-pet na, a yi gwe ko taliṅ ko Ñun ko-gwon kulya ti Matat likanṅ Yesu Kri-sto. –Roma 5:1

Yubbe Matat Yesu, a do de lwököni lwökö, do se ko mede inot.

–Konesi 16:31b

Kogwon ko yi gwon ko Kristo Yesu i mugun, kulya 'bayin kode yi a tawero kode yi a ko tawero, ama ṅo duma tuṅ gwon a yupet

nagon riṅit nanyit pukun i nyarju na. –Galatia 5:6

Kogwon ṅutu liṅ logon Ñun lo yu-ṅundyö kilo a te'ya na kak, a yu-bbö nikanṅ gwe a telet nagon yi te'yi na kak na. –1 Yoane 5:4

Nyena a se piṅe lepeṅ adi, Yi kö-dyö kondya nyo anyen kondya ki-tajin ti Ñun? A Yesu waddi se adi, Na a kita na Ñun, adi ta ködyö yu-yup ṅuto logon Ñun a sunyun lo.

–Yoane 6:28, 29

Ama kine kulya a wurö anyen ta böṅö yuyubbö adi Yesu a Masia Ñuro lo Ñun, köti anyen na yubbe ta na a ta gwe jörun i karin kanyit.

–Yoane 20:31

Ti Njun Monye Matat likan Yesu Kristo, logon a Monye yatakindya ko a Njun logon ti jaran i togo'yu na ntu lo, ti nye purani pura.

–2 Korinto 1:3

Nja logon a Njun gwo do logon pipitökindyö toronjin, a girara a swöt a tine met lyañesi ti pitönö ti ntu kulök lomoriot? Do ti 'de'ya woran inot nupi, kogwon do nyonyola i kwekindya na nyarju inot nagon ti 'duddyö kwön na.

–Mika 7:18

Kogwon nyarju inot nagon ti 'duddyö na a duma teñ ko ki, kulya kunök na yiyiniki a dumalak teñ ko 'dikolo.

–Saumajin 108:4

Kogwon gwo do nagon 'dikolo gwon ki pajo ko kak na, sona nyarju nanyit nagon ti 'duddyö kwön na gwe a duma i ntu logon kukuk lepeñ kilo. Ama nyarju na MATAT yeyenon nupi nupi 'bak 'dutet i ntu lo kukuk lepeñ kilo, kulya kanyit na rigwo yeyenon tojo i njawjik ti njawjik.

–Saumajin 103:11, 17

A lepeñ inge lwök yi. Lepeñ lwögu yi 'bayin kogwon kitajin na'but nagon yi a kon kune, ama kogwon lepeñ a kayatanit. Lepeñ lwögu yi kogwon lalai nikan, ko yunwe nikan a ludukö i riñit na Mulökötyo Loke logon a toluduggö yi lo.

–Tito 3:5

Nan MATAT lo kulya sona adi, Po ta, ti yi lilije ta kulya kaŋ. Ma'di nagon toronjin kasu gwon a nator, a se de gwe a nakwe gwoso luru lo lilik; ma'di se gwon a nator gwoso rima, a se de gwe a nakwe gwoso waratat. –Yisaya 1:18

A Mulökötyo Loke se ko nye na yema na kulyani adi, Po, ko ti nye lo yinga lo kulyani adi, Po. Ti ŋuto logon ko kure lo pondi, ko ti nye lo 'de'dekan pion toruesi lo ti nye wuji 'bak ropet. –Kweyatti 22:17

Ama a Yesu ko mete, a nye inge woran a kulyani ko se adi, Kölu ta kilo lupudiet ti pondi köyö ni, an ta ko tej ta lepeŋat; kogwon Tu-

matyan na Ŋun a na ŋutu logon gwoso kulo lupudiet.

–Marako 10:14

Yakulo, ta liŋ logon a moka kure, po ta i pion; nye logon 'bak gurut ti pondi, gwörundye ko nyesi! Pondi ta, gwörundye ta binyo ko le 'bak gurut ko 'bak ropet.

–Yisaya 55:1

A i lor 'dutet lo rorwe logon a lor duma lo, a Yesu gwo'de ki a laiye adi, Ko ŋuto logon a moka kure, ti lepeŋ pondi köyö ni i möju.

–Yoane 7:37

Po ta köyö ni, ta ŋutu liŋ logon kikita ko a sopa pömöni, a nan de tindi ta yukan. –Matayo 11:28

Ŋwajik ti Ŋun se ko Ŋwajik ti ŋilo kaŋöönit dena i ŋilo kiko adi, ŋutu logon ti kondya 'bura kode ti nyar luŋasirik kilo ti gwon a ti Ŋun.

–1 Yoane 3:10

Kogwon ŋutu liŋ logon Mulökötyo lo Ŋun lo nyömöddu kilo, lepeŋat a Ŋwajik ti Ŋun. Mulökötyo logon ta a wu ŋilo 'bayin a mulökötyo logon tindu ta i gwon a 'dupi a nyömöddi ta bot i kujönö, ama nye a Mulökötyo logon tindu yi i gwon a Ŋwajik ti Ŋun, a tindi yi i luŋgu na lepeŋ adi, Aba, Baba!

–Roma 8:14, 15

Anyen ta böŋö gwon 'bak yuyukesi, 'bak kulya, ko a Ŋwajik ti Ŋun

logon 'bak körit kulo, i kiden na ŋutu ti na toberon logon konesi kase a nakwölönök ko a kagirak kulo. A ta mo kobbi kobbu kase kiden i na kak gwoso kaser. –Pilipoi 2:15

Nyenagon nan Matat lo kulya adi, Po ta kaŋo kase kiden, ko gwe ta ka'de, an ta ko 'bo'yu ta nene ŋo nagon a lut; a nan mo wuyundye ta, a nan mo gwe a monye losu, a ta mo gwe a Ŋwajik kwe lulyan se ko nawate, nan Matat Kabulönit lo ŋo liŋ lo kulya. –2 Korinto 6:17, 18

Ama ŋutu liŋ logon a wu lepeŋ ko a yup karin kanyit kilo, nye titikin lepeŋat kido anyen wora a Ŋwajik ti Ŋun. –Yoane 1:12

ŊO NA JAM ŊUN I KULYA TI ŊO NA MAMATA NA TWÖR

15

Nyenagon konesi ti mugun na na kak gwon koke makine: lubbö, to-lutan, konesi ti yu na kwe na kona aka kune, twöju na nyömuejin, wandu, tomirikulan, mörö, be'ya na ŋo ti lege, woran, goma, rerenyesi, korja a tejon, yulön ko ŋo ti lege, meran, loju lo yawa, se ko kunie ŋo gwoso kine. Nan tokujöndu ta gwoso na tokujöndi nan ta köju nu adi, ŋutu lo kondya ŋo gwoso kine kulo mo ti ŋarju ŋo ti Tumatyan na Ijun.

–Galatia 5:19-21

Ti yi wöroni ta 'bura gwoso ŋutu lo wöro i tuparan, 'bayin i to'betan, kode i meran, kode i tolup, ko-

de i kondya na ŋo nagon a wuya kana, kode i mörö, kode i yulön. Ama jupukindye ta Matat Yesu Kristo a tito kasu möriesi.

–Roma 13:13, 14a

Wöidio, ŋutu logon ŋinien ko'bu-re kobubut, anyen se kepoddu yawa na pötwör; logon karara tojo ko tukwaje kiden tojo binyo a 'yurja se!

–Yisaya 5:11

Ko meddya binyo nagon a nator a gwe a nasulyöŋök i kopo, a lupöni ko ŋuto i gworo adi yoo. A i mukök a koji gwoso munu, a toggi gwoso munu gwoŋkorokok.

–Tolupesi 23:31, 32

A nye waddi lepeṅ adi, Do ködyö nyanyar Matat Iḅun ilot ko töili ilot liṅ, ko ködudwö inot liṅ, ko ye-yeesi kunök liṅ. Iḅilo a saret duma ko a togeleṅ. –Matayo 22:37, 38

A na suluje Yesu jölö nu, a lele ḅuto wöku wökun, a rugwuṅökine kak ko lepeṅ i komoṅ, a piḅe lepeṅ adi, Katodinönit lo'but, nan ködyö konda nyo anyen wuju ru na yeṅ nyin? A Yesu waddi piḅa lepeṅ adi, Nyo do luṅ nan a lo'but? Iḅuto 'bayin logon a lo'but ama ka'de a Iḅun. Do a den saresi adi, Do ködyö ti tatuja ḅutu; Do ködyö ti lubbö;

Do ködyö ti koko'ya; Do ködyö ti liḅikindyö; Do ködyö ti mumulukundya ḅo na lege; Bule bu munyi se ko ḅuti. A nye rugge adi, Katodinönit, nan aḅe 'dep kilo saresi liḅuluja i toteton nio. A Yesu dirje lepeṅ, a iṅge nyar lepeṅ, a kulyani ko lepeṅ adi, Do yöṅgi ḅo geleṅ nagon do a ko kon; iti, tugwöre tugwör ḅo kunök, ko 'doggi ḅutu lomerika, a do mo gwe ko tukwörien ki yu, a kirut pondi ko kipundye nan. A na yiṅge ḅilo ḅuto kine kulya nu, a komoṅ nanyit worani a nagusu, a nye iti tu dedelyaji, kogwon nye a kwörinit parik. –Marako 10:17-22

An ta ko mumulugga ta 'börik, ñun ti kweniarikin. Kogwon ño nagon ñuto weja se kune, lepeñ mo ñerja se köti. —Galatia 6:7

Ñwajik kwe, ti lele ñuto gwe ti togirja ta. Nye logon yeñon kondya 'bura lo a lo rigwo, gwoso na gwondi Kristo a lo rigwo na. Ñuto logon yeñon a kakonanit lo toronjin, lepeñ a ñuro lo ñilo kañöönit.

—1 Yoane 3:7, 8a

Ta a ko den le adi katoronyak mo ti gwon a ñutu ti tumatyan na ñun le? Ko kakalakindya ta 'börik; kweja adi kawutejin, kode kakwakwasak ti nyömuejin, kode kalupejin, kode ñutu lyan logon dodototu ko

'börik, kode kolak, kode kagomak, kode kamerak, kode kamomorok, se ko karyakak, ñutu gwoso kilo mo ti gwon a ñutu ti tumatyan na ñun. —1 Korinto 6:9, 10

Ti lele ñuto gwe ti mumulugga ta ko kulyaesi logon 'bak 'bulit. Kogwon i kine kulya, a woran na ñun poki i ñutu logon a renya twöju lepeñ kilo. —Epeso 5:6

Ko mumulugga ta 'börik i yinga na ñilo kulyaet kana, ama kone ta kon. —Yakobo 1:22

Kogwon ñutu jore mo popo geleş geleş i karin kwe, a kulyani adi, Nan a Masia, a se mo togirje ñutu jore. —Matayo 24:5

Dene ta den adi toron lupe i na kak i kulya ti nuto geleŋ, a toron jondi twan, nyena a twan reki i ntu liŋ kogwon ntu liŋ a torondya.

–Roma 5:12

A kirut 'dekesi kanyit narok pigge pigga gwoso nuto nakwan, a yuŋundyenye toron, a ko toron aje 'durjō a duma a worani a twan.

–Yakobo 1:15

Ko nuto tindu töili lonyit i kulya ti gwiliŋit lo na kak, ŋina jakindya lepeŋ twan, ama ko nuto tindu töili lonyit i kulya ti Mulökötyo Loke, ŋina jakindya lepeŋ ru se ko taliŋ. Kogwon nuto logon tindu töili lonyit i kulya ti gwiliŋit lo na kak

lo, lepeŋ a miriku lo ŋun, kogwon lepeŋ ti twöju saresi ti ŋun, 'diri nye ti bulö.

–Roma 8:6, 7

Ŋuto logon a torondya lo mo kakarju. A nuro mo tine ŋonga kogwon toron na monye, a monye mo tine ŋonga kogwon toron na nuro. Ŋuto lo rigwo ropaki torigwo nanyit, a katoronyanit ropakine toron nanyit.

–Ejikele 18:20

Yi agu ködyö lyölyöŋön ko nyonyola, kogwon lo luŋösur köju gwoso logon a twan ko aje ru köti, nye köju a likin ko aje rye köti.

–Luka 15:32

Kogwon toron robba nuto ko twan.

–Roma 6:23a

A nye ko kulyani sona, a nye lungi ko gworo lobot adi, Lajaro, lupundye kaŋo. A ŋuto logon aje twan lo lupundye kaŋo a tora kōnisi ko mokosi ko boŋgwat nukesi, a komoŋ nanyit iŋge tora ko boŋgo. A Yesu kulyani ko lepeŋat adi, Lake ta lepeŋ ko ti lepeŋ iti.

–Yoane 11:43, 44

Baba nyanyar nan kogwon nan pakindya ru nio anyen nan böŋö nyökundyö nye. Lele ŋuto 'bayin lo 'dumaddu ru nio köyö, ama nan pakindya ru nio gwoso nagon nan a wakun. Nan gwon ko kido nagon nan paji ru nio, a köti gwe ko kido anyen nyökundyö nye. Ŋina a ŋo

nagon Baba aje sarakin nan i kondya. –Yoane 10:17, 18

A nye iti ŋerot, a tandi par, a ka'dokok kulo gwo'de gwo'dan. A nye kulyani adi, Do ŋilo titinti, nan takindya do adi, Ŋine ki. A ŋuto logon a twan lo ŋine ŋien a si'dani si'da, a suluje jambu.

–Luka 7:14, 15a

Ko a lo gwon jörun lo. Nan köju a twan soŋinana nan gwe jörun ŋupi ŋupi, a nan gwe ko ŋaesi ti twan ko ti pirit na mulökö. –Kweyatti 1:18

A miriku na 'dutet nagon mo tetela na gwe a twan.

–1 Korinto 15:26

[MATAT Lo Kulya,] Do ködyö ti gwon ko kulye njunyen kwöŋ, ama ka'de nan.

Do ködyö ti tetenakindya mugun nene nyömue na gigiru a gwuluet na ŋo ti ki yu, kode ŋo ti kak ni, kode ŋo ti pion lukata.

Do ködyö ti rugwuŋöki kase i komoŋ, do ködyö ti twöju se; kogwon nan MATAT Njun ilot gwon a Njun logon a kayinönit....

Do ködyö ti 'dindya karin ti MATAT Njun ilot kana: kogwon MATAT ti jaran i 'duŋökindyö na putet i ŋuto logon 'dindya karin kanyit kana lo.

Tiji tiji i 'debba na lor lo sabata

a loke, gwoso nagon MATAT Njun ilot a sarji do na. Do ködyö kita perok buker, a do kondi kita inot liŋ....

Bule bu munyi se ko ŋuti, gwoso nagon MATAT Njun ilot a sarji do

Do ködyö ti tatuja ŋuto.

Do ködyö ti lubbö.

Do ködyö ti koko'ya.

Do ködyö ti liŋikindyö marate ilot.

Do ködyö ti be'ya narakwan na marate ilot;...kode dwöt lonyit, kode kaine nanyit, kode nene ŋo na gwon a na marate ilot.

–Nyökit 5:7-21

Kogwon ņun memet kikolin gwi-
liŋisi ti ņutu, a lepeŋ meddi lasesi
kase liŋ. Pirit narwö kode mudwe
logon adi 'dii 'bayin logon katoro-
nyak bubulö 'dana kata.

–Eyobo 34:21, 22

ņuto ņona bubulö 'de'ya mugun i
pirit nagon a lwön anyen nan gwon
ti met lepeŋ le? Nan MATAT lo pi-
ja. Nan ņona 'bayin lo gwon i swö-
tön liŋ ti ki ko ti kak le? ņilo a nan
MATAT lo pija. –Yeremia 23:24

Nan tu da ko Mulökötyo ilot? Nan
wökön i lon swöt logon do 'bayin
kata? Ko nan ködyö tu ki i 'diko, do
kata nyu; ko nan ködyö a tetendya
dotoet nio kak yu i pirit na mulö-

kö, a do gwe kata nyu! Ama ma'di
mudwe ti mukökin do nene ņo, a
tukwaje loji gwoso tuparan; ko mu-
dwe ko parara tuka'de nase 'bayin
konut. –Saumajin 139:7, 8, 12

Nene ņo 'bayin i ņo liŋ nagon ņun
a gwe kune nagon bubulö 'de'ya
mugun kanyit i komoŋ. Kogwon ņo
liŋ a limu kana ko a banyaki koke
i meta ko lepeŋ. Nye lepeŋ logon yi
ködyö kwekwekin lepeŋ kulya kaŋ
lo. –Ebere 4:13

Kogwon ņo liŋ nagon 'de'dela mo
kwekweya, a ņo gwe 'bayin nagon
'dela a lwön nagon mo ti dena a
jweni koke i parara anyen memeta.
–Luka 8:17

22 RIŊET NA YEŊON NYIN I ŊUTU LO RENYA ŊUN

A nan Ŋuro lo ŋutu mo sonɗi malaikajin kwe, a se mo pepenu-ndye kaŋo i Tumatyan nio ŋo liŋ nagon tindu ŋutu i köpukö, se ko ŋutu liŋ lo kondya arabat kilo, a mo gubakindye se i namet na kimaŋ; a se mo gwine gwien a mo ŋirje kala nyu. –Matayo 13:41, 42

Ŋutu lorok a yitö bot i pirit na mulökö, iŋkoi, jurön liŋ logon böböŋö Ŋun kilo. –Saumajin 9:17

Ŋilo kulyaet lo geleŋ lo a 'de-ya 'diko ko kak anyen möndu 'yura ko kimaŋ i lor 'duŋet lo putet na tukarari ŋutu logon ti twöju Ŋun kilo. –2 Petero 3:7

Riŋet nase mo gwon a körit na yeŋ nyin, a se mo riköjine kaŋo ko Matat i komoŋ ko i kwelen na riŋit nanyit. –2 Tesalonike 1:9

A ko könin ilot kode mokot ilot lo lokundya do i torondya, 'duŋu lepeŋ kaŋo ko gubara nye pajo; bia a na'but ko do lupö ko Ŋun yu i ru ko mugun inot a körju, kode a ŋode, lwölwöŋ do gubaji ko köni murek kode mokosi murek i kimaŋ nagon ti peŋa. –Matayo 18:8

Nyena a lepeŋat mo iti i riŋet na ti 'duddyö, ama ŋutu ti löti lo ri-gwo mo tu i ru na yeŋ nyin. –Matayo 25:46

PUTET ņEROT

23

Kogwon nye aje wulundyö lor lo-
gon nye mo 'dunge kulya ti ņutu
liŋ ti kak ko torigwo. Lepeŋ aje wu-
lundyö ņuto a ka'duŋönit, a inŋe to-
kurukin ņutu liŋ adi kine kulya a
gwak, kogwon nye a toŋiju lo ņuto
i twan. —Konesi 17:31

Matat deden ko nye lwökun ņutu
lo twöju nye kulo ada kase i mö-
riesi. Lepeŋ deden 'de'ya ņutu lo-
rok i pirit ririnŋet tojo ko lor 'duŋet
lo putet. —2 Petero 2:9

Kogwon yi liŋ mo gwogwo'dan i
komoŋ na si'daet nagon Kristo 'du-
ŋgö putet kata na, anyen yi liŋ ge-
leŋ geleŋ böŋö ropaki ņo na kon yi
na gwondi yi nyuŋ ko kune mugu-

nya kune, kode yi a kondya ņo na-
'but kode yi a kondya ņo narok.

—2 Korinto 5:10

ņutu liŋ geleŋ geleŋ twatwa daŋ
geleŋ a kirut putet lo gwe.

—Ebere 9:27

A nan meddi ņutu lo twatwa te-
mejik ko lo'di'dik gwogwo'dan i
komoŋ na ņina si'daet, a bukön
ŋani ņai. A kirut nene buk an ņani
nagon a buk nagon karin ti ņutu lo
gwon jörun kulo a wuröki kuta na.

—Kweyatti 20:12a

Nyenagon yi liŋ geleŋ geleŋ mo
totokurukin kulya kaŋ ko ņun i
komoŋ. —Roma 14:12

Ama tuka'de kata a duma, kogwon 'dokat nagon Ijun a 'doggi ntu 'bak ropet na a duma bia parik lwölwöj toron na kon Adama nu. Kogwon ko ködyö toron na ntu gelej a jakindya ntu jore twan, nyena bia parik a 'busan na nyarju na Ijun aje baranyakindya i ntu jore parik. Ijina 'busan na nyarju. Ijun 'doggi ntu 'bak ropet ko ntu gelej i mugun logon a Yesu Kristo. —Roma 5:15

Nyena kine kulya ti gwon i ño nagon ntu 'de'dekan kode ño nagon nye kokon, ama tun gwon a kulya ti Ijun i yatakindya. —Roma 9:16

Kogwon ta a den 'busan na nyarju na Matat likañ Yesu Kristo, adi na gwondi lepej a kwörinit nu, a nye kondi mugun a lomeri kogwon kulya kasu, anyen ta böñö wora a kwörinikö kogwon tolomerian nanyit. —2 Korinto 8:9

A 'busan na nyarju na Ijun barandi barandu bia parik. Nyena gwo-so nagon tumatyan na toron jakindya ntu twan na, sona köti tumatyan na 'busan na nyarju na Ijun tindu ntu i gwon rigwo ko Ijun i komoñ, a tindi se ru na yej nyin kogwon Matat likañ Yesu Kristo. —Roma 5:20b, 21

Nyenagon Ñun a jalatara konyen ñerot i diñitan nagon ñutu ti den kulya na kon se kunu, ama soñina-na nye lo sarakindya ñutu liñ adi ti se liñ i piritön liñ löpugge töilyet.

–Konesi 17:30

Nan takindya ta adi, 'Bayin sona; ama ko ta a ko löpuggö töilyet a ta liñ mo twatwane sona gwošo lepeñat.

–Luka 13:3

Löpugge ta töilyet kogwon Tuma-tyan na Ki aje yeñundya.

–Matayo 3:2

A Petero takindye lepeñat adi, Ta ñutu liñ geleñ geleñ, löpugge ta töilyet ko batisani ta batisa i karin ti

Yesu Kristo, anyen ta pipitöki i toronjin kasu, a ta mo wuji Mulökötyo Loke a 'dokat. Nyenagon löpugge ta töilyet ko löpukwene ta ko Ñun ni, anyen toronjin kasu böñö seyaji kaño. A Matat mo tindi ta diñit toruet.

–Konesi 2:38; 3:19

Ñuto lo muggö toronjin kanyit mo ti puputuru ñerot, ama nye lo tuttuggö toronjin a kö'yi se lo mo pipitöki.

–Tolupesi 28:13

Kogwon delyaesi nagon po ko Ñun kine tindu ñutu i löpuggö na töilyet anyen lwölwökö, a tine tode-lyaju se. Ama delyaesi ti na kak jondya twan.

–2 Korinto 7:10

Ama ko ɲuto leron a löpukundyö kaɲo i toronjin kanyit liɲ nagon nye kokon kune, a 'debbi saresi kwe liɲ lo wurö, a kondi ɲo na'but i saret ko a gwak, ɲilo ɲuto 'diri gwon jö-run, lepeɲ ti twan. –Ejikele 18:21

Ti ɲutu lorok kö'yi kikolin kase, ko ti ɲutu ti lötiöt lorok kö'yi yeyesi kase; ti lepeɲat yitwene ko MATAT ni, anyen nye böɲö wowon konyen ko lepeɲat, ti se yitwene ko ɲun likaɲ ni, kogwon nye mo pipitökindyö abur. –Yisaya 55:7

Anyen ɲutu ködyö tokuöddu i karin kanyit i jurön liɲ suluja Yerusalemadi, ti ɲutu liɲ löpugge töi-

lyet anyet toronjin kase pipitöki.
–Luka 24:47

Kogwon ko ta pipitökin ɲutu i lya-nesi kase, a Monye losu lo gwon ki lu köti mo pitökindye ta.
–Matayo 6:14

A na meddi Yesu yupet nase nu, a nye kulyani ko ɲuto lo bata lo adi, ɲuro lio, toronjin kunök aje pitöki.
–Marako 2:5

Mete, nan gwogwo'dan i kötumit, a totoggi totoggu. Ko lele ɲuto a yinɲa gworo lio a ɲaji kötumit, a nan mo lupöni ko lepeɲ yu, a yi mo nyesi ko lepeɲ i pirit na geleɲ.
–Kweyatti 3:20

Kogwon 'busan na nyarju na Ɔun nagon jakindya ɲutu liɲ lwökit na aje pukun. Ɔina 'busan na nyarju todinikindyö yi adi, ti yi renyani ɲo nagon 'bayin a twöyösi ti Ɔun kine se ko 'dekesi ti na kak, ko ti yi gwolone i na kak i na digit i tiju na 'börik, ko i gwon i löti lo rigwo, ko i twöju na Ɔun.

–Tito 2:11, 12

Ko nyarju ta na kak kode ɲo nagon gwon i na kak kune, a ko lele ɲuto nyanyar na kak, a nyarju na Ɔun Monye gwe 'bayin kanyit i töili. Kogwon ɲo liɲ nagon gwon i na kak kune, kweja adi,

'dekesi narok ti mugun, ko belesi narok, se ko toro'bo ti na kak nagon ɲutu bu'ya 'börik ko se kune, kine ɲo ti po ko Ɔun Monye yu, ama a ti na kak. –1 Yoane 2:15, 16

Ta ti jukin yiniki kogwon ta gwon gwoso wate nagon nyanyar kulye lyan. Ta a ko den le adi ɲutu logon nyanyar na kak kilo a merok ti Ɔun? Nyena ko ɲuto logon a ju lo na kak lepeɲ kondya mugun a miriku lo Ɔun. –Yakobo 4:4

Kwöni ta, toke'yi ta 'börik a loke. Wuse ta konesi kasu narok ka-ɲo köyö i komoɲ; kö'yi ta toro-ndya. –Yisaya 1:16

A nan mo tindi ta töilyet ludukö, a mo tindi yeyeesi ludukö kasu i mugunya; a nan mo 'dumaddi ka-ŋo töilyet logo gwošo ɲurupö kasu i mugunya a tindi ta töilyet ti mugunya. —Ejikele 36:26

Ko ta deden adi lepeɲ a lo rigwo, ta agu ködyö kukurun adi, ɲutu liɲ lo kondya 'bura kilo a ɲwajik ti ɲun. Yi deden adi ɲuto logon ɲun lo yuɲundyö lo ti yeɲon kondya toron, ama a ɲuro lo ɲun lo tiji lepeɲ, a ɲilo Loron tine 'bo'yu lupeɲ.

—1 Yoane 2:29; 5:18

Ta aje tokela a ɲutu ti ɲun, ta aje tiki i gwon a lo rigwo ko ɲun i komoɲ i karin ti Matat Yesu Kristo

se ko i riɲit na Mulökötyo lo ɲun likanɲ. —1 Korinto 6:11b

A Yesu waddi lepeɲ adi, ... ko lele ɲuto a ko yuɲwe köti a ludukötyo, a nye tine met Tumatyan na ɲun. —Yoane 3:3

Nyenagon ko lele ɲuto gwon ko Kristo i mugun, nye aje gweya a ludukötyö; kulya ti 'beron kune aje 'duddyö, mete, ɲo liɲ gwe a ludukö. —2 Korinto 5:17

Ta aje yuɲwe a ludukö. Yuɲwe nasu ti gwon a na na mugun nagon 'bu'burön na, ama a na yeyeɲon. Ta aje yuɲwe kogwon kulyaet lo ɲun logon gwon jörun lo do yeyeɲon.

—1 Petero 1:23

Ta köju a twatwa kogwon lyañesi kasu se ko toronjin kasu. A nye tonji yi i pirit na geleñ ko Kristo Yesu, a tosi'dakindye yi i pirit na geleñ ko lepeñ ki yu i kak nagon ti meta.

—Epeso 2:1, 6

Nye lepeñ lo 'doggu toronjin kañ kanyit i mugun i ködini, anyen yi böñö twatwa i kulya ti toron ko anyen ruru i kulya ti löti lo rigwo. Ta aje tobiala kogwon 'dikasin kanyit na 'bitöki kune. —1 Petero 2:24

Ta aje tonjiyu i twan ko Kristo i pirit na geleñ; nyenagon tindi ta töilyet kasu i ga'yu na ño na gwon ki yu kunu, i pirit nagon Kristo gwon kata nu si'da i könin lutaten

lo ñun. Ti yeyeesi kasu tirikuni ño na gwon ki yu kunu, ti gwon i ño na gwon i na kak kune. Kogwon ta aje twatwa, a ru nasu inçe 'delaki ko Kristo i mugun, inçoi, ko ñun i mugun. A ko Kristo logon a ru ni-kañ lo a kweya, a ta köti mo kweyani ko lepeñ i pirit na geleñ i po nanyit ko minyo. —Kolosai 3:1-4

'Bayin sona kwön! Yi aje twatwa yi gwe 'bayin i kulya ti toron, a yi kirut yeñe gwolon i toron kata ada? Nyena köti dene ta den 'börik adi ta aje twatwa a gwe 'bayin i kulya ti toron, ama ta gwiliñara jörun a ti ñun ko Kristo Yesu i mugun.

—Roma 6:2, 11

Kogwon ŋuto logon weja ŋo ti mugun na na kak lo, lepeŋ mo köti ŋerja ŋo nagon 'bu'burön kune ti mugun na na kak, ama nye logon weja ŋo nagon a ti Mulökötyo Locke lo, lepeŋ mo ŋerja ŋo nagon a ru na yeŋ nyin kune nagon a ti Mulökötyo. –Galatia 6:8

Nyena gwoso na 'bilikindye Mose munu ki i yöbu nu, nan Ŋuro lo ŋuto agu ködyö mo 'bi'biliki ki köti, anyen ŋutu liŋ logon yuyup nan kilo böŋö gwon ko ru na yeŋ nyin köyö i mugun. –Yoane 3:14, 15

Ŋuto logon yuyup ŋilo Ŋuro gwon ko ru na yeŋ nyin; nye logon ti twö

ŋilo Ŋuro mo ti met ru na yeŋ nyin, ama woran na Ŋun mo si'da ko lepeŋ. –Yoane 3:36

Ŋina a ru na yeŋ nyin anyen se deden do logon a Ŋun geleŋ ko a gwak, se ko nan Yesu Kristo logon do aje sunyun lo. –Yoane 17:3

Ama Ŋun 'dogga ŋuto 'bak ropet ko ru na yeŋ nyin ko Matat likan Yesu Kristo i mugun.

–Roma 6:23b

'Diri 'diri nan takindya ta adi, Ŋuto lo yingga kulyaesi kwe, a yubbe lepeŋ lo sunyundyö nan lo, gwon ko ru na yeŋ nyin, a nye mo tine 'duŋöki putet, ama aje lanngu twan tojo ko ru. –Yoane 5:24

I ɲina Mulökötyo lepeɲ morja ko töilyet kaɲ tuggö adi yi a ɲwajik ti ɲun.

–Roma 8:16

Kulya na tokor ɲun kune gwon so-na adi, nye a tindu yi ru na yeɲ nyin, a ɲina ru gwe ko ɲuro lonyit i mugun. ɲuto logon gwon ko ɲilo ɲuro, lepeɲ gwon ko ɲina ru. Nye logon 'bak ɲuro lo ɲun lo, lepeɲ 'bak ɲina ru. Nan wurökindyö ta logon a yubbö karin ti ɲuro lo ɲun kilo kine kulya.

–1 Yoane 5:11-13a

I ɲina yi deden adi yi gwoloɲ kanyit i mugun, a nye gwoloɲe kayaɲ i mugunya, kogwon nye a tikin yi i ɲarundya na Mulökötyo lonyit.

–1 Yoane 4:13

A kita na löti lo rigwo mo tindi taliɲ, a 'dutet na löti lo rigwo mo jondi gwon taliɲ 'bak kujönö na kulya narok ɲupi.

–Yisaya 32:17

Nyena kogwon ta a ɲwajik ti mede na, ɲun aje sunyundyö Mulökötyo lo ɲuro lonyit kayaɲ i töilyet, lo lungu adi, Aba, Baba!

–Galatia 4:6

ɲuto logon a wuju saresi kwe a 'debbi se lo, nye ɲilo lo nyanyar nan lo; a Baba mo nyarji ɲuto logon nyanyar nan lo, a nan köti mo nyarji lepeɲ a mo kwekindye lepeɲ mugun nio.

–Yoane 14:21

I ɲina yi a den adi yi deden lepeɲ, ko ködyö yi 'de'dep saresi kanyit.

–1 Yoane 2:3

GWOLON NA KRISTO KO NJUTU I MUGUN TINDU LYÖNÖN

Nan aje jamakin ta kine kulya anyen lyönön nio böjö gwon kasu i mugunya, ko anyen lyönön nasu böjö jojore. Sojinana nan lo iti konut yu: a nan jambi kine kulya na gwondi nan nyuŋ i na kak, anyen lyönön nio böjö jojore kase i mugunya. —Yoane 15:11; 17:13

Do a kwekindya nan kiko lo tu i ru; lyönön дума kata konut i komoŋ, lyöŋesi na yeyeŋon nyin gwon konut i könin lutaten.

—Saumajin 16:11

Nyenagon a ta mo 'yilundye pion i kidia lwökesi ko lyönön.

—Yisaya 12:3

Nan a 'bikiki i ködini na görö ko Kristo i pirit na geleŋ, nyena ti gwon a nan lo gwolon, ama Kristo lo gwolon köyö i mugun. Gwilinjit logon nan sojinana gwigwilingi i na mugun lo, nan gwolon kogwon yubbö nio na Ijuro lo Ijun, logon aje nyarju nan a inŋe pakindya mugun kogwon kulya kwe lo. —Galatia 2:20

Ta nyanyar lepeŋ ma'di ködyö ta a ko met lepeŋ; ta yuyup lepeŋ ma'di ködyö ta a ko met lepeŋ, a ta lyöŋi lyönön ko lyönön a дума parik nagon kulya kanyit ti bulö jama, ama gwon ko bulet a дума nagon po ki. —1 Petero 1:8

Ama ko ta mo ti yingga gworo lo MATAT, ama a laundye saresi ti MATAT, nyena a könin lo MATAT mo möröni ko ta, gwoso na möröni nye ko merenyejin kasu köju nu.

—1 Samuele 12:15

Ta 'diri deden adi ko ta a tindu 'börik gwoso 'dupi i kitakindya ko i twöju na lele nuto, a ta 'diri gwe a 'dupi ti lepen logon ta twötwö lo. Ko ta kitakindya toron, a 'dutet nanyit gwe a twan, ama ko ta a katwöyök ti Ijun, a 'dutet nanyit tindi ta i gwon rigwo kanyit i komon.

—Roma 6:16

A mo tindi ta lo sasanya kilo yukan se ko yi köti. Nye mo kondya

sona na kweyene Matat Yesu ki yu se ko malaikajin kanyit ti riñit nu. Lepen po ko kiman na tutule i ringa na ntu logon ti den Ijun se ko ntu logon ti twöju Loje Lo-'but lo Matat likan Yesu kilo. Riñet nase mo gwon a körit na yey nyin, a se mo riköjjine kanjo ko Matat i konon ko i kwelen na riñit nanyit.

—2 Tesalonike 1:7-9

Meddi ta, i lo lor nan a tindu kasu i komon ko 'boriet ko lömit. Ko ta a yingga saresi ti MATAT Ijun losu logon nan sarji ta i lo lor kulo, a ta mo 'boriani 'boria; ama ko ta ti yingga saresi ti MATAT Ijun losu....

—Nyökit 11:26-28a

34 TOKORJU NA KRISTO 'DE'DEKARIKIN

Anyen ntu lin tukun kaŋo adi, Yesu Kristo a Matat, anyen Ŋun Monye bubula. –Pilipoi 2:11

Nyena ntu lin geleŋ geleŋ logon ruggö nan ko ntu i komoŋ, nan köti mo ruruk lepeŋat ko Baba lo gwon ki lu i komoŋ; ama ko ŋa lo renya nan ko ntu i komoŋ, nan köti mo rerenya lepeŋ ko Baba lo gwon ki lu i komoŋ. –Matayo 10:32, 33

Ko ntu logon tuggö adi Yesu a Ŋuro lo Ŋun, Ŋun gwoloŋ kanyit i mugun a nye gwoloŋe ko Ŋun i mugun. –1 Yoane 4:15

I ŋina ta bubulö gwulu'yu Mulökötyo lo Ŋun; kweja adi, mulökö lin

logon tuggö adi Yesu a Masia logon a po i na kak a ntu kilo, se a ti Ŋun. –1 Yoane 4:2

Kogwon ko do a tuggö ko kutuk inot adi, Yesu a Matat, a do inge yup konut i töili adi Ŋun a toŋiju lepeŋ i twan, a do mo lwököni lwökö. Inkoi, ntu yuyup kanyit i töili a Ŋun tetenakindye lepeŋ i gwon rigwo kanyit i komoŋ, a ŋilo ntu tuköddi yupet nanyit kaŋo ko kutuk nanyit a lwököni lwökö.

–Roma 10:9, 10

Ŋuto lo renya Ŋuro lo Ŋun lo 'bak Ŋun Monye, Ŋuto lo ruggö Ŋuro lo Ŋun lo lepeŋ köti gwon ko Ŋun Monye. –1 Yoane 2:23

Nyena a Mulökötyo Loke nyö-möddi Yesu i yöbu nagon ŋutu 'bayin kata anyen kaŋöönit temba lepeŋ. A Yesu kulyani ko lepeŋ adi, Iŋgo, Satani! kogwon a wurö adi, Do ködyö kugga Matat Iŋun ilot a kitakindye lepeŋ ka'de. A kirut kaŋöönit kö'yi lepeŋ, a malaikajin lo pondi a kitakindye lepeŋ.

–Matayo 4:1, 10, 11

Kune gwe a kulya ti 'dutet, adi, Gwe ta a logo ko Matat likaŋ i mungun, togo'yi ta 'börik ko riŋit nanyit. Jupukindye ta tito liŋ ti Iŋun nagon a möriesi, anyen ta bubulö gwo'dan go i mumulukesi ti ŋilo kaŋöönit.

–Epeso 6:10, 11

Kogwon tito möriesi logon yi mö-röri gor likaŋ kulo ti gwon a tito ti na kak, ama kilo tito möriesi gwon ko riŋit na po ko Iŋun anyen körörikin piritön nago na titiyu. A yi körji rerenyesi. –2 Korinto 10:4

Suluja i suluet lepeŋ a katatuanit, a lepeŋ tine gwi'dikin i to'diri, kogwon lepeŋ 'bak to'diri. Na jambi nye 'burönö na, a nye jambi gwo-so na gwondi nye a 'burönit na, kogwon nye a 'burönit ko a monye 'burönö liŋ. –Yoane 8:44b

A nan köti pitökindye... an Sata-ni te'ya yi, kogwon yi deden adi le-peŋ a kamumulukanit.

–2 Korinto 2:10b, 11

Ɔuto logon yeƆon a kakonanit lo toronjin, lepeƆ a Ɔuro lo Ɔilo kaƆöönit; kogwon Ɔilo kaƆöönit a katoronyanit suluja i suluwa na Ɔo liƆ. Kwe nagon Ɔuro lo Ɔun a pukun na anyen kōrju konesi ti Ɔilo kaƆöönit. –1 Yoane 3:8

Nyo nagon bubulö koraddu yi kaƆo i nyarju na Kristo na yi? Ɔona a yöyöƆesi le? 'Bayin. Kode gwon i nagusu? 'Bayin. Kode to- lomerian? 'Bayin. Kode sasanye- si? 'Bayin. Kode dyaƆ? 'Bayin. Ko- de gwon a limu kana? 'Bayin. Ko- de gwon i kutuk na twan? 'Bayin. Kode tatua ko bandu? 'Bayin. 'Ba- yin, kine Ɔo ti bulö koraddu yi

kaƆo ko Kristo, kogwon i kine ku- lya liƆ yi a katelak parik kogwon nye logon nyanyar yi lo.

–Roma 8:35, 37

Nan sondu do i Ɔaju na konyen kase anyen se löpukundyö kaƆo i mudwe tojo i parara, ko i löpuku- ndyö i riƆit na Satani tojo ko Ɔun ni, anyen toronjin kase böƆö pipitöki anyen morja ko Ɔutu logon Ɔun a wulun a kanyit kulo kogwon yubbö nase na nan.

–Konesi 26:18

SoƆinana na gwe a diƆit 'duƆet na kulya ti Ɔutu ti na kak; soƆi- nana matat lo na kak mo gubaji kaƆo. –Yoane 12:31

Ma'di ko nan jambu ko kutusen ti ntu kode ti malaikajin, ama ko nan 'bayin a kanyaranit, a nan gwe gwošo luñutöt lo woñon parik kode gwošo re na jujulö adi gwañ gwañ.

–1 Korinto 13:1

Ama ludweki ti Mulökötyo ko ntu i töili gwon a nyarju, lyöñön, gwon taliñ, ñonga taliñ, gwon a lo'but ko ntu, 'busan, yubbö na yeñon, töili lo lilik, tenğu na muğun.

–Galatia 5:22, 23a

Ko ta nyanyar nan ta 'de'dep saresi kwe.

–Yoane 14:15

Ko ntu logon kulya adi, Nan nyanyar ñun, kudyakan a mandi luñaser, lepeñ a 'burönit; kogwon

nye logon ti nyar luñaser logon nye aje met lo, ñilo ntu ti bulö nyarju ñun logon nye a ko met lo.

–1 Yoane 4:20

Ko ñina kwe a ntu liñ mo den den adi ta a ntu kwe kajujumuk ko ta tutunyar ko 'börik.

–Yoane 13:35

Yi a den adi yi aje lwöñöddu kaño i twan tojo i ru, kogwon yi nyanyar luñasirik. Nye logon ti nyarju lo lepeñ yeñon i twan.

–1 Yoane 3:14

Kogwon nyarju nikañ na ñun gwon sona adi, yi 'de'dep saresi kanyit, a saresi kanyit tine ri'di-kiñya yi go.

–1 Yoane 5:3

A nagon Yesu aje ŋien i twan ko-
'bure kobubut i lor lo Sabata lo
Yudayaki i kotumalu nanyit nu, a
nye puköki a kokwe ko Maria na
po Magadala, nagon nye köju a ri-
körö mulökö lorok buryo kaŋo ko
lepeŋ i mugun nu. –Marako 16:9

Yi aje met kulya liŋ nagon nye a
kon i jur lo Yudayaki se ko i Ye-
rusalema. A ŋutu iŋge tatu lepeŋ i
'bikikindyö na lepeŋ i ködini ki.
Ama i lor tomusala lonyit Ŋun a
toŋi lepeŋ i twan, a iŋge tikiŋ le-
peŋ i mete. Ti gwon a ŋutu liŋ lo
meddya lepeŋ, ama ka'de yi logon
Ŋun a wulun a kokwe a katokorok
kulo. A yi iŋge nyesu ko a möju ko

lepeŋ i pirit na geleŋ i mukök na-
gon nye aje ŋien i twan nu.

–Konesi 10:39-41

A i mukök na perok budök a
ŋutu ti Yesu kajujumuk kulo köti
momorakindye kadi, a Toma gwe
ko lepeŋat i pirit na geleŋ. A kötu-
mitön iŋge kikinutu, ama a Yesu
lo 'dure, a gwo'de kase kiden, a
rome ko se adi, Ti taliŋ gwe ko ta.
A kirut a nye kulyani ko Toma adi,
Riyu morinet ilot ni ko meddi kö-
nisi kwe; riyu könin ilot ko suki kö-
yö i merete. An do ko gwon a ka-
dyadyalanit ama yupe yup. A To-
ma waddi lepeŋ adi, A, pon Matat
lio, Ŋun lio! –Yoane 20:26-28

Kogwon diŋit mo popo nagon ŋu-tu liŋ logon gwon i gulömö kulo mo yinŋe gworo lonyit nu, a se mo lupundye kaŋo, se logon aje kondya 'bura kulo mo ŋiŋien a gwe jörun, ama se logon aje kondya arabat kulo mo ŋiŋien a 'duŋökiŋe putesi.

—Yoane 5:28b, 29

Ta ŋona ti den adi yi liŋ lo batisa ko Kristo Yesu i mugun kulo a batisa anyen morakindya i twan nanyit le? Kweja adi ŋina batisimo nikaŋ a tomorakindya yi i twan nanyit, a yi inŋe nuka ko lepeŋ i pirit na geleŋ, nyena gwoso nagon minyo lo Ŋun Monye a toŋiju Kristo i twan na, a yi köti mo wöroni

ko gwiliŋit ludukötyo. Kogwon ko yi a morja ko lepeŋ i twatwa gwoso na twaji lepeŋ nu, a yi mo köti morji ko lepeŋ i toŋiyu i twan gwoso na toŋiuri lepeŋ nu. Amo ko Kristo gwon kasu i mugunya, ma'di nagon mugunya kasu a twatwa kogwon toron, ama ködudwölön kasu gwon jörun kogwon Ŋun a tindu ta gwon rigwo kanyit i komoŋ. A ko Mulökötyo lo Ŋun lo toŋiju Yesu i twan lo gwoloŋ kasu i mugunya, a nye lo toŋiju Kristo Yesu i twan lo mo köti toruje mugunya kasu na 'burön kine, kogwon Mulökötyo lonyit lo gwoloŋ kasu i mugunya ŋilo.

—Roma 6:3-5; 8:10, 11

Kogwon nye aje po i ɲarakindya na ɲutu kanyit, ko aje lwöggü se. Adi, nye mo lwölwökun yi i könisi ti merok kaɲ, a yi kitakindye lepeɲ 'bak kujönö, i kelan ko i torigwo kanyit i komoɲ i perok liɲ logon yi gwogwolonɲi kulo.

–Luka 1:68b, 74, 75

Nyena ti yi toke'yi ta 'börik i lut liɲ nagon toluddya mugun se ko töili kune, anyen yi gwon a loke 'bukuluɲ i kugga na ɲun.

–2 Korinto 7:1b

Lunāsirik, kune gwe a kulya ti 'dutet adi, gwošo na denundye ta kayan ko ta agu ködyö gwolonɲi ada i tulyönɲu na ɲun, nyena yi momo-

'yu ta ko kukuju ta ko Matat Yesu i mugun adi, möröddi ta ɲerot bia parik gwošo na kondi ta na. Kogwon ta a den ko yi tindu ta kulon saresi i karin ti Matat Yesu. Kogwon ɲun 'de'dekan adi ta ködyö gwon a loke ko teteɲ 'börik i towütön. Ta liɲ geleɲ geleɲ ködyö deden ko ta tiju mugunya kasu ada anyen gwon a nake ko twötwö se. Kogwon ɲun a luɲun yi i kelan ti gwon i tolutan.

–1 Tesalonike 4:1-4, 7

Nye lo luɲu ta lo a loke, nyena köti gwe ta a loke i ɲo liɲ. Kogwon a wurö adi, Ta ködyö gwon a loke kogwon nan a loke. –1 Petero 1:15, 16

Nyenagon Yesu köti a ñonga ka-
ño i kötumit na mariñ na köji, a-
nyen nye böñö toke'ya ñutu ko ri-
ma kanyit. –Ebere 13:12

A kokwe nagon kak a ko nyuñ
gweya nu, lepeñ a wulundyö yi ko
Kristo i mugun, anyen yi ködyö
gwon a loke 'bak yuyuket kanyit i
komoñ. Kogwon lepeñ aje nyar yi.
Ta ködyö jupukindya töilyet lu-
dukö logon Ñun a gweja kulo a
gwuluet nanyit, logon a kelaji ko
löti lo rigwo ko i kelan nagon po i
kulya 'diri. –Epeso 1:4; 4:24

A kiko lo 'du'dulu mo gwe nyu,
a nye mo luñuni a Kiko Loke lo
Ñun; a ñutu lut mo tine lwöñöddu

kata, a ñilo kiko mo gwe a lo ñutu
logon wörö kata, ñutu lu'böñ mo
tine girara nyin. –Yisaya 35:8

Ko yi tutuk toronjin kañ kaño,
lepeñ a lo rigwo ko a lo yiyiniki i
pitökinyö na yi i toronjin kañ ko
i toke'ya na yi i ño narok liñ.

–1 Yoane 1:9

A ko kine ño liñ mo lusökö sona,
ta ködyö gwon a kulon ñutu i gwi-
liñisi kasu? Ta ködyö gwolon a ñutu
loke lo twöju Ñun. –2 Petero 3:11

Purje ta MATAT adi karin kanyit
bubula; dulakine ta kak ko MATAT
i komoñ a jupu ko bongwat na-
kwekwelen. –Saumajin 29:2

A ko ta logon a ŋutu lorok kulo deden tindu ŋwajik kasu ŋo na-
'but, a bia parik Monye losu lo
gwon ki lu mo titin ŋutu logon a
pija lepeŋ kulo Mulökötyo Loke!

–Luka 11:13

A nagon se aje jo kwakwaddu
nu, a pirit nagon se a momorja
kata na böndi böndu, a se liŋ inŋe
jore ko Mulökötyo Loke, a jambi
kulyaet lo Ŋun ko topurwan.

–Konesi 4:31

A nan mo tindi mulökötyo lio
kasu i mugunya, a nan mo tindi ta
i wörö köyö i saresi lo wurö kulo,
ko i tiriku i 'debba na jujuwesi
kwe.

–Ejikele 36:27

'Diri ko Mulökötyo lo Ŋun gwo-
loŋ kasu i mugunya, a ta tine gwo-
loŋ gwošo i kulya ti gwiliŋit lo na
kak, ama gwoloŋ gwošo i kulya ti
Mulökötyo. 'Diri ko lele ŋuto 'bak
Mulökötyo lo Kristo nye 'bayin a
lonyit kwöŋ.

–Roma 8:9

Ama ta mo wuju riŋit ko Mulö-
kötyo Loke a pokin kasu loki.

–Konesi 1:8a

A kajujumuk inŋe jore ko lyönön
se ko Mulökötyo Loke.

–Konesi 13:52

Ko meran ta ko yawa kogwon kö-
rju ŋutu. Ama kölumbö jorene ta
ko Mulökötyo Loke. –Epeso 5:18

MATAT gwon nyona ko ŋutu logon töilyet kase a 'be'beleŋo kilo, a nye lwöggi se logon 'bak yenet kilo.
–Saumajin 34:18

Kogwon könisi kwe a gweja kine ŋo liŋ, a kine ŋo liŋ gwe a kwe, nan **MATAT** lo kulya. Ama ŋuto logon nan memet lo a lomeri ko a muyukaji kak kanyit i ködudwö, logon böböndu kogwon kulyaet lio.
–Yisaya 66:2

Julin kwe lo nyanyara, ko sörju ta i ŋo na pokin i temba na ta gwoso na tembi kimaŋ na, adi ŋi-na ŋo a ŋo sörüt nagon a pokin kasu ki. Nyena gwoso na ŋarundye ta ŋoŋesi ti Kristo na lyöŋi, ta lyö-

ŋön, anyen molu na kweyari lepeŋ ko minyo lonyit nu, a ta mo nyolani nyola ko lyöŋön a duma.
–1 Petero 4:12, 13

A nye mo seji ŋolitan liŋ kase i konyen; a twan, ko delya, ko gwi-en, se ko mien mo köti gwe 'bayin kwöŋ; kogwon ŋo ti 'beron kune aje 'baka.
–Kweyatti 21:4

Yendi **MATAT** ko kondi 'bura; gwoloŋe i lo jur, si'dani 'bak kujönö.
–Saumajin 37:3

Ama a kokwe ga'yi ta ga'yu anyen lepeŋ lo tumatyan ko ta, köti anyen ta kondya löti lonyit lo rigwo, a kirut kine ŋo liŋ mo 'yala-kine ta.
–Matayo 6:33

Nyena kogwon lepeṅ ko mugun nanyit a tema ko ṅoṅesi, nye bubulö ṅarakindya ṅutu logon a tema ko möriesi kilo. –Ebere 2:18

A i diṅit a na'dit a ṅun logon taliṅ gwon ko lepeṅ lo mo tindi ta i ryokakindya na Satani kak. –Roma 16:20a

Na laṅaddi do i kiden na törön nu a nan mo gwe ko do, iṅkoi, na laṅaddi do i kiden na karya nu a se mo tine mulu do; na wöröri do i kiden na kimaṅ nu a do mo tine 'yura. –Yisaya 43:2a

Nene mörit 'bayin na pokin kasu lwölwöṅ na pokin i ṅutu liṅ.

ṅun yiyiniki i ṅo liṅ, a lepeṅ mo tine kölökin ta i tema lwölwöṅ riṅit nasu, ama lepeṅ mo kwekwekin ta kiko logon ta rwöddi kaṅo i ṅina mörit kata, anyen ta bubulö ṅoṅga. –1 Korinto 10:13

Kogwon yi deden adi ṅutu logon nyanyar ṅun, logon nye a luṅun gwošo i yeyeet nanyit kulo, ṅun kikita ko se i ṅo liṅ i tetenakindya na se ṅo na'but. –Roma 8:28

ṅilo koane duma likaṅ ti gwon a ṅuto logon ti bulö dendya tomunyan nikaṅ, kölumbö nye a ṅuto logon a tema ko möriesi i ṅo liṅ naṅon a temarikin yi, ama nye a ko torondya. –Ebere 4:15

Ɔuto lo te'ya lo kine ɲo mo gwon a kanyit lomore, a nan mo gwe a Ɔun lonyit, a nye mo gwe a ɲuro lio.

–Kweyatti 21:7

Ɔuto logon a te'ya lo, nan mo tenakin lepeɲ a togwi'diet lo kadi na Ɔun lio, a nye mo köti tine tu kaɲo kata asut. A nan mo wurö-kindye karin ti Ɔun lio kanyit i mugun, se ko karin ti köji na Ɔun lio, nagon a Yerusalema ludukötyo nagon a po kak ki yu ko Ɔun lio. A nan köti mo wurökindye karin kwe ludukö kanyit i mugun.

–Kweyatti 3:12

A ɲuto logon a te'ya lo mo jupuni boɲgwat nakwe, a nan mo tine

seyara karin kanyit kaɲo i buk na ɲutu lo gwon jörun na; a nan mo rugge karin kanyit ko Baba i komoɲ ko i komoɲ na malaikajin kanyit.

–Kweyatti 3:5

Ɔuto lo gwon ko swö lo ti nye yinge ɲo nagon Mulökötyo Loke a takin kanisajin kune. Ko ɲuto logon a te'ya lo, nan mo 'bu'burukin i nyesu na ludweki ti ködini toruet lo gwon i Melesen nakwekwelen na Ɔun lo.

–Kweyatti 2:7

Ɔuto logon a te'ya a 'debbi kitajin kwe tojo ko 'dutet lo, nan mo 'burukin lepeɲ i tumatyan i jurön liɲ.

–Kweyatti 2:26

Ko ŋuto nakwan a yema ko lalet, saret adi lepeŋ gwon a na lalet lonyit na gwondi nye jörun nu, ama ko lalet aje twan, a ŋilo saret gwe 'bak riŋit ko lepeŋ. Ama nagon ko nye a si'da ko lele ŋuto na gwondi lalet lonyit nyuŋ jörun nu, a nye luŋuni a kalupe, ama ko lalet lonyit a twan,...a ko nye a yema ko lele ŋuto a nye gwe 'bayin a kalupe. —Roma 7:2, 3

Nan sarju ŋutu logon aje yemba kilo, 'bayin a nan lo sarju ama a Matat lo sarju, adi, nakwan nagon aje yema na ködyö ti bulö yandu lalet lonyit, ama ko nye a yandu lalet lonyit, a ti nye gwe ti

yema ko lele ŋuto, bia ti nye köti morundye ko lalet lonyit ni. Ti lalet lonyit ködyö gwe ti yandu nakwan nanyit. Ŋuto nakwan agu ködyö si'da ko lalet lonyit nagon lalet nyuŋ gwon jörun nu, ama ko lalet a twan, a ŋina nakwan gwe a lu-itöt i yema ko lele ŋuto logon nye 'de'dekan, ama tuŋ ko Matat i mugun. —1 Korinto 7:10, 11, 39

Kölumbö nan takindya ta adi, I ŋutu liŋ geleŋ geleŋ ŋuto logon yandu nakwan nanyit ake yandu ko a rye i lupö, a nye tindi lepeŋ wora a kalupe, a ko ŋa lo yemba ŋuto nagon aje yanya na köti a lup lepeŋ. —Matayo 5:32

A ko nan a tu i tetenakindya na ta pirit, a nan mo yitweni yitwe köti i dokundya na ta a jongi ta köyö yu, anyen ta köti si'da ko nan i pirit na gwondi nan kata nu.

—Yoane 14:3

Kogwon ko ntu logon kwe nan yit yuyu i kulya kwe, se ko i to-dinesi kwe i na toberon na ntu logon a paju In ko a lorok kulo, a kwe nio na Inuro lo ntu köti mo yune yu i kulya kanyit, na pondi nan ko malaikajin loke i pirit na geleŋ i minyo lo Baba nu.

—Marko 8:38

Ta lo nyanyara kilo, yi sojinana gwe a nwanjik ti In, ama a ko

nyuŋ kweya ko yi molu gwon ada, ama yi deden adi ko nye a kweya a yi mo gwe gwoso lepeŋ, kogwon yi mo memet lepeŋ gwoso na gwondi nye na. Nyena ntu liŋ logon yendu Kristo kilo ködyö toke'ya 'börik gwoso na gwondi nye a loke na.

—1 Yoane 3:2, 3

Ta köti ködyö gwon ajo, kogwon nan Inuro lo ntu mo popo i diŋit nagon ta a ko yendi nan nu.

—Luka 12:40

Kogwon nan Inuro lo ntu mo popo ko malaikajin kwe i pirit na geleŋ i minyo lo Baba, a kirut a nan mo ropakindye ntu liŋ gwoso i konesi kase. —Matayo 16:27

48 KULYET LO ņUN

Kogwon ņutu 'bayin logon a wakundya keju, ama Mulökötyo Locke lo ri'dikindya lepeŋat i jambu na kulyaesi lo po ko ņun.

–2 Petero 1:21

Wuresi liŋ nagon ņun lo yukundya kanyit i kutuk kine gwon ko 'bulit i todinörikin, ko i ririŋarikin, ko i yuyukörikin, ko i tojumuki'e na ņuto i löti lo rigwo.

–2 Timoteo 3:16

Kulyaesi kulök gwon a lombo anyen nan bubulö wörö 'bura, ko a parara köyö i kiko.

–Saumajin 119:105

KWAKWADI KO PITIKINDYÖ

Ta ködyö kwakwaddu sona adi, Baba likan lo ki, Ti karin kunök bulani bula, Ti tumatyan inot po, Ti ņo nagon do 'de'dekan kune ti konani kona i kak ni gwoso na konari se ki yu nu. I lo lor tiki yi kinyo likan lo lor; Pitöki yi i ņo nagon yi a kondya arabat kune, gwoso nagon yi köti a pitökindye ņutu logon a konakindya yi arabat kulo na; An do ko tiki yi i tema, ama lwöki yi i ņilo laron. Kogwon ko ta pipitökin ņutu i lyaŋesi kase, a Monye losu lo gwon ki lu köti mo pitökindye ta. –Matayo 6:9-14

KIKO LO ņUN LWÖKIT

Nan 'dek kalwökönit.

Kogwon ņutu liŋ a torondya, lepeŋat a karakin kiden a gwe a ko kek ņo nakwekwelen nagon ņun 'de'deggi na. —Roma 3:23

Kristo a twan kogwon kulya kwe.

Kogwon Kristo köti a twan daŋ geleŋ a 'dutet kogwon toronjin kaŋ; lepeŋ a ņuto lo'but a iŋge twan kogwon ņutu lorok anyen jonga yi ko ņun yu. —1 Petero 3:18a

Nan 'dek löpugö i toronjin kwe.

Nyenagon löpugge ta töilyet ko löpukwene ta ko ņun ni. —Konesi 3:19a

Ti nan wune wu Yesu ko yupet.

Ama ņutu liŋ logon a wu lepeŋ ko a yup karin kanyit kilo, nye titikin lepeŋat kido anyen wora a ņwajik ti ņun. —Yoane 1:12

Nan gwe ko to'diri na lwökit nio.

ņuto logon gwon ko ņilo ņuro, lepeŋ gwon ko ņina ru. —1 Yoane 5:12a

'Diri 'diri nan takindya ta adi, ņuto lo yiŋga kulyaesi kwe, a yubbe lepeŋ lo sunyundyö nan lo, gwon ko ru na yeŋ nyin, a nye mo tine 'duŋöki putet, ama aje laŋgu twan tojo ko ru. —Yoane 5:24

Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets.
World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org